

КЛАСТЕР доброчесних виробників харчових продуктів FairFood-Ukraine (FFU)

Місія

Місією кластеру доброчесних виробників харчових продуктів FairFood-Ukraine (FFU) є виокремлення спільноти операторів ринку харчових продуктів, які прагнуть отримати довіру споживача за рахунок дотримання високих стандартів в своїй профільній діяльності.

Мета

Забезпечення гарантій відносно безпечності та якості харчової продукції українських виробників для споживача як на внутрішньому, так і на міжнародних ринках.

Вимоги до учасників

Учасниками кластеру FFU є оператори ринку харчових продуктів, які опікуються дотриманням вимог до харчових продуктів та процесів їх виробництва, що висуваються:

- а) чинним законодавством України в обсязі, зазначеному в уніфікованих актах державних перевірок за напрямками, яким підлягають такі оператори харчового ринку;
- б) законодавством ЄС та міжнародними нормативними документами недержавного рівня;

Учасники кластеру не тільки прагнуть виконати вимоги, які висуваються чинним законодавством України та ЄС, але й беруть на себе підвищені зобов'язання щодо дотримання стандартів та кращих практик, які висувають до операторів ринку харчових продуктів міжнародні системи сертифікації.

Учасники кластеру:

- сумлінного ставляться до реалізації зазначених вимог на власних підприємствах,

- докладають максимум зусиль для усунення зауважень, наданих органами державного контролю та організацій, які здійснюють аудит з метою підтвердження відповідності (сертифікації),
- ніколи не вдаються до корупційних дій і належним чином реагують на пропозиції та прояви корупції.

Формат

Кластер добросовісних виробників продуктів FairFood-Ukraine (FFU) є добровільним недержавним об'єднанням фізичних та юридичних осіб, діяльність яких спрямована на забезпечення безпечності та якості аграрної та харчової продукції за рахунок належного дотримання вимог вітчизняного та міжнародного законодавства, галузевих нормативних документів та здійснення належної сертифікації, яка гарантує споживачу належний рівень безпечності та якості харчових продуктів.

Діяльність кластера FFU базується за системі норм та правил, які зазначені в його засадничих документах та є обов'язковими для учасників кластеру.

Учасники кластеру FFU взаємодіють між собою на договірній основі.

У складі кластеру функціонує головна організація, з якою члени кластеру укладають меморандум про приєднання до кластеру. Головна організація підтримує концепцію та ІТ інструменти, на яких базується діяльність кластеру, здійснює координацію діяльності учасників та виконує представницькі функції у зовнішніх стосунках.

Кластерна спільнота

В діяльності кластеру FFU беруть участь:

- вітчизняні оператори ринку харчових продуктів
- міжнародні організації сертифікації
- ліцензовані та/або сертифіковані фахівці (тренери, консультанти, аудитори)
- торгово-промислові палати, галузеві асоціації, профільні громадські організації, які надають інформаційні та маркетингові послуги бізнесу
- українські та міжнародні фінансові інституції

До кожної категорії учасників кластеру висуваються кваліфікаційні вимоги участі у кластері.

Формат діяльності

Кластер FFU діє на основі меморандуму про визнання місії, візії, цінностей та кодексу етики між його учасниками і відкритий для приєднання членів, які відповідають кваліфікаційним вимогам участі у кластері. Порушення кваліфікаційних вимог та положень меморандуму веде до дисциплінарних та інших санкцій, які передбачені засадничими документами кластеру.

Діяльність кластеру FFU здійснюється переважно у дистанційному режимі. Потреби у фізичній взаємодії між членами кластеру FFU, партнерами та споживачами продуктів послуг учасників кластеру забезпечують торгово-промислові палати, галузеві асоціації та інші підприємства та організації.

Загальну координацію діяльністю кластеру, розробку та підтримку інструментів дистанційної взаємодії, ведення баз даних та реєстрів здійснює уповноважена громадська організація – штаб-квартира кластеру.

Учасники кластеру взаємодіють на основі типових договорів і мають можливість додавати до них необхідні положення. Штаб-квартира кластеру веде базу даних (реєстр) договорів, укладених між учасниками кластеру.

Внутрішні процедури та правила

Кластер FFU діє на основі засадничих документів (концепція, кодекс етики, меморандум про приєднання), формалізованих внутрішніх процедур та правил (система прийняття рішень та накладання санкцій, процедури збору та поширення інформації про діяльність кластеру, сертифікація щодо інвестиційної надійності тощо).

Штаб-квартира кластеру ініціює розробку, обговорення та запровадження правил у відповідь на потребу, яка стала очевидною в результаті діяльності кластеру. Учасники кластеру можуть пропонувати штаб-квартирі розглянути необхідність запровадження правил, надаючи відповідним чином обґрунтовану пропозицію.

Класифікація доброчесних виробників

У кластері FFU існує два рівня свідчення доброчесності виробника харчових продуктів: FFU-basic і FFU-advanced, які, в свою чергу, є внутрішньо структурованими, у тому числі відповідно до параметрів, які контролюються третьою стороною.

- **FFU-basic** – свідчення доброчесності за результатами державної перевірки, яка здійснюється посадовими особами Держпродспоживслужби України.

Цей рівень сертифікації зумовлений наявністю високого рівня корупції у сфері державних перевірок в Україні та необхідністю додатково підтверджувати дотримання вимог чинного законодавства України при експорті аграрної та харчової продукції в очах закордонних партнерів та споживачів. Цей рівень сертифікації надає гарантії споживачу аграрної та харчової продукції щодо безпечності та якості продукції на вітчизняному та міжнародних ринках в обсягах, які вимагає чинне законодавство України.

Рівень FFU-basic в свою чергу має два внутрішніх рівня: FFU-basic-beginner і FFU-basic-approved.

FFU-basic-beginner-<напрямок державного контролю> – суб'єкт господарювання пройшов тренінг з підготовки до державних перевірок за та засвідчив виконання вимог, які містяться в уніфікованих актах державного контролю.

Тренінги з підготовки бізнесу до перевірок ведуть учасники тренерської мережі КДК («Компетентність долає корупцію», www.kdk.net.ua). Програма тренінгу включає завдання з підготовки підприємства до державних перевірок на основі уніфікованого акту. За результатами виконання такого завдання тренер надає оператору ринку підписаний своїм прізвищем сертифікат, який свідчить про його відповідальність за рівень обізнаності оператора ринку щодо вимог законодавства та процедур державного контролю.

Оператори ринку, які підтвердили рівень FFU-basic-beginner за визначеним напрямом державного контролю можуть користуватися маркуванням

FFU:UA:V:<напрямок державного контролю>

FFU-basic-approved-<напрямом державного контролю> – суб'єкт господарювання успішно пройшов державну перевірку за визначеним напрямом і звіт про неї знаходиться у вільному доступі (сайти органів державної влади, Інспекційний портал), та відображений у реєстрах кластеру.

Оператори ринку не можуть податися на отримання рівня FFU-basic-approved без підтвердження рівня FFU-basic-beginner. Така вимога зумовлена тим, що звіт про успішну перевірку може бути отриманий також і в результаті здійснення корупційних дій, а намагання оператора ринку отримати знання щодо виконання вимог законодавства, засади ведення державних перевірок свідчать про його прихильність до доброчесних дій.

Оператори ринку, які підтвердили рівень FFU-basic-approved за визначеним напрямом державного контролю можуть користуватися маркуванням

FFU:UA:A:<напрямом державного контролю>

- **FFU-advanced** – свідчення доброчесності за результатами незалежного аудиту, який здійснюють належним чином акредитовані організації з оцінки відповідності.

Цей рівень сертифікації надає гарантії кінцевому споживачу аграрної та харчової продукції на вітчизняному та міжнародних ринках в обсягах, які перевищують офіційно затверджені мінімальні вимоги щодо безпечності та якості харчових продуктів.

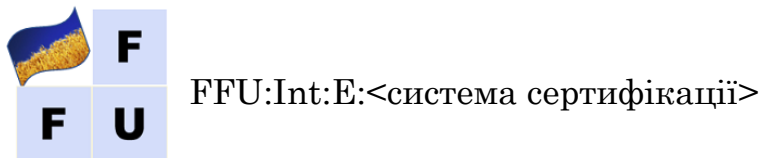
Кластер FFU запрошує до участі всі українські та міжнародні організації, які розробляють та підтримують нормативні документи недержавного рівня, спрямовані на вкорінення високих стандартів для харчових продуктів та процесів їх виробництва. В рамках кластеру такі організації отримують всі можливості для того, щоб ефективно працювати на українському ринку. А рівень FFU-advanced окреслює коло операторів ринку харчових продуктів, які прагнуть користуватися послугами організацій стандартизації і сертифікації.

Рівень FFU-advanced також має два внутрішніх рівня: FFU-advanced-encounter і FFU-advanced-approved.

FFU-advanced-encounter-<система сертифікації> – оператор ринку харчових продуктів пройшов тренінг/отримав консультації з підготовки до виконання вимог, які висуває зазначена система сертифікації.

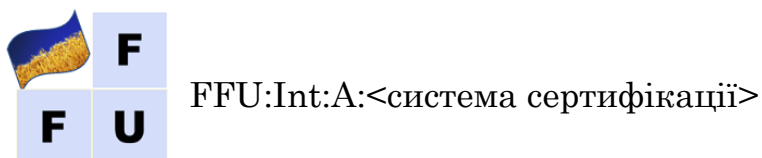
Тренінги з підготовки бізнесу до перевірок ведуть тренери, які ліцензовані організацією, яка підтримує нормативні документи відповідної системи сертифікації. Свідчення про участь оператора ринку у тренінгу та/або про отримання їм консультацій надає ліцензований тренер відповідно до правил системи сертифікації, а також розміщує відповідну інформацію на ресурсах кластеру.

Оператори ринку, які підтвердили рівень FFU-advanced-encounter у визначеній системі сертифікації можуть користуватися маркуванням

FFU-advanced-approved-<система сертифікації> – оператор ринку сертифікований відповідно до правил системи сертифікації, відповідність його продукції та технологічних процесів вимогам системи сертифікації підтверджена акредитованим незалежним аудитором.

Оператори ринку, які підтвердили рівень FFU-advanced-approved за визначеним напрямом державного контролю можуть користуватися маркуванням

План розвитку кластеру

Перший етап

З огляду на значний обсяг фальсифікації міжнародних сертифікатів та інших документів, які мають підтверджувати належний рівень безпеки та якості харчових продуктів, на першому етапі розвитку кластеру FFU варто зосередитися на залученні до кластеру міжнародних організацій сертифікації (в особі їхніх представництв в Україні) та операторів ринку, які вже мають сертифікати міжнародних організацій. З рахунок участі у кластері міжнародні організації сертифікації отримають кращі можливості співпраці з українським бізнесом, а вітчизняні оператори ринку харчових продуктів – додаткові гарантії надійності та доброчесності в очах споживачів та партнерів

На першому етапі також потрібно забезпечити спроможність штаб-квартира кластеру опрацювати базовий пакет внутрішніх документів кластеру, поширити інформацію про переваги участі у кластері та вести спілкування серед потенційних учасників кластеру, розробити IT інструмент підтримки кластеру, налагодити взаємодію у колі перших учасників кластеру, отримати та капіталізувати відповідний досвід.

Завдання першого етапу також полягає у залученні до участі у кластері фінансової інституції, яка зацікавлена у формуванні та розвитку спільноти доброчесних виробників харчових продуктів.

Наступні кроки

Надалі потрібно сформувати коло майданчиків для підтримки діяльності кластеру (торгово-промислові палати, галузеві асоціації та профільні громадські організації), залучити фахівців (ліцензовані або сертифіковані тренери, консультанти, аудиторів) та фінансові інституції, які отримують додаткові гарантії доброчесності позичальників в рамках кластеру.